

— державі організувати наступ на тіньову економіку, мінімізуючи її негативний вплив на розподіл доходів.

III. У сфері обміну:

— впровадження ефективного державного контролю за діяльністю комерційних банків, розв'язання ними проблеми боргів, платежів та інших зобов'язань;

— посилити роль НБУ в захисті національних інтересів. Функції НБУ органічно поєднати з діяльністю фінансово-податкової системи;

— розробити систему компенсаційних заходів для нейтралізації негативного впливу інфляційного зростання цін.

IV. У сфері особистого та державного споживання:

— обґрунтування системи заходів, направлених на забезпечення раціональних норм споживання, що стане надійною основою зростання сукупного попиту;

— збільшення державних витрат на охорону здоров'я, освіту, науку, дошкільне виховання, розвиток культури, спорт тощо;

— скорочення витрат на забезпечення державного управління.

Література

1. Закон України «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» // Урядовий кур'єр, 2008, 5 листопада; Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо подолання фінансової кризи в Україні» // Урядовий кур'єр. — 2008. — 20 листопада.

УДК 332.12

О. В. Ребар

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ РІВНОВАГИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Сучасний соціально-економічний і політичний розвиток України вимагає нагального розв'язку внутрішньодержавних відносин, у тому числі взаємовідносин центру і регіонів, а також між різними регіонами, що вимагає реформування територіально-адміністративної структури держави. В цих умовах забезпечення рівноваги регіонального розвитку є ключовим аспектом.

Теоретичною основою в дослідженні рівноваги регіонального розвитку є функціональна складова їх управлінської природи: суб'єкта — держави («центр», органи державної влади тощо)

стосовно об'єкта — регіону (територіального утворення з адміністративними структурами). Такий підхід є універсальним й одночасно стрижневим майже в усіх теперішніх наукових розробках [1, с. 49]. Відтак переважає позиція про необхідність формування адекватних підходів до регулювання економічних проблем регіонів, які відповідали б загальнодержавним інтересам і домінували б над чисто регіональними.

В офіційних документах Міністерства економіки зазначається, що на сьогодні не вдалося зменшити диспропорції у розвитку регіонів: темпи промислового виробництва, інвестицій у регіонах істотно відрізняються. Зберігається суттєвою різниця в оплаті праці, зайнятості та умовах життя населення. Все це викликає певні ризики, які лежать у площині:

а) різкого розшарування регіонів за рівнем життя населення та за спроможністю до розвитку, відповідно накопичення соціальної невдоволеності населення;

б) виникнення регіонів із занепадаючою економікою, неспроможних подолати структурні диспропорції, концентрацію бідності, що може призвести до загострення економічної кризи в країні загалом.

Слід зауважити, що розвиток економічної системи регіону має здійснюватися під впливом усіх інституцій регіональної економіки, і, окрім, центральних та місцевих органів виконавчої влади, регулятивні дії мають здійснюватися також і з боку ринкових інститутів (банків, інвестиційних фондів, об'єднань товаровиробників та підприємницьких структур), органів місцевого самоврядування та їхніх виконавчих структур, громадських організацій і їх об'єднання, які відповідно до своїх статутів займаються проблемами регіонального розвитку.

Законодавча основа регулювання територіального розвитку з боку центральних і місцевих органів виконавчої влади закріплюється в основних правових актах, таких, зокрема, як Закони України «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про об'єднання громадян», «Про Генеральну схему планування території України», Концепції державної регіональної політики, Державній програмі соціального та економічного розвитку, інших нормативних актах. Зазначені документи окреслюють основні функціональні повноваження органів влади і органів місцевого самоврядування на різних ієрархічних рівнях.

Виходячи із розуміння необхідності державного регулювання стійкого розвитку територіальної системи, ми сформулювали такі завдання органів влади на всіх рівнях управління:

- визначення специфіки проведення структурної, інвестиційної, фінансової, соціальної та екологічної політики;
- забезпечення децентралізації процесів управління розвитком територій;
- активізація економічної діяльності на регіональному рівні у сфері малого та середнього бізнесу;
- досягнення збалансованості у розвитку структурних елементів територіальних господарських систем;
- сприяння розвитку міжрегіональних та міжгалузевих зв'язків у країні;
- підвищення рівня ефективності використання територіальних ресурсів;
- сприяння розробці програм соціального розвитку територій.

Регулювання стійкості економіки регіону в межах повноважень і відповідальності регіональних органів управління може бути забезпечене лише при цілісному підході, на основі тісної взаємодії із суб'єктами економічної діяльності та громадськістю.

Разом з тим, ситуація, що складається в регіонах країни, а також економічна криза, яка охопила всі сфери діяльності, вказують на провідну роль держави в процесі полегшення протікання кризових явищ, особливо в умовах нестабільності, впливу зовнішніх чинників, посилення соціального напруження. Стійкий розвиток економіки регіонів безпосередньо залежить від якості управлінських рішень, що приймаються на центральному рівні і стосуються регіональних проблем.

Література

1. Структурна трансформація територіальних суспільних систем / Ред.: Є.І. Бойко; Ін-т регіон. дослідж. НАН України. — Л., 2007. — 662 с. — (Соц.-екон. дослідж. в перехід. період: зб. наук. пр.; Вип. 5(67)).
2. <http://me.kmu.gov.ua>

УДК 338

І. А. Ремізова

ДЕРЖАВНЕ АНТИКРИЗОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУКУПНОГО ПОПИТУ

Особливості функціонування української економіки за умов фінансових потрясінь 2008—2009 рр. продемонстрували, що Україна недостатньо захищена від негативних наслідків подій на